

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

НА СПЕЦИАЛНОСТ „НАЧАЛНА УЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА И ЧУЖД ЕЗИК”

Специалност: Начална училищна педагогика и чужд език

Образователно-квалификационна степен: бакалавър

Професионална квалификация: педагог – начален учител; педагог – начален учител по чужд език

Основната цел на обучението по специалността "Начална училищна педагогика и чужд език" е да подготви квалифицирани специалисти, които да умеят да планират, осъществяват и творчески да ръководят учебно-възпитателния процес в началния етап на основната образователна степен, да организират обучението на деца от 7 до 11 години.

Професионалното предназначение на бакалавъра по "Начална училищна педагогика и чужд език" е да извършва анализ, оценка и реализация на педагогическата дейност в условията на съвременните изисквания за технологията на дидактическия и възпитателния процес в началното училище; да комуникира на всички нива на съответния чужд език (английски, немски, френски): четене, писане, слушане, говорене.

Бакалавърът по "Начална училищна педагогика и чужд език" трябва да бъде с висока професионална подготовка, богата езикова култура и познания в областта на психолого-педагогическите дисциплини, разкриващи особеностите на когнитивното, емоционалното и физическото развитие на учениците в начална училищна възраст; основите на технологията на обучението по различните частно-научни дисциплини; лингвистичните особености при усвояване на чужд език в детска възраст и съответната методика на обучение; съвременните информационни и комуникационни технологии в обучението; особеностите и изискванията на европейските измерения на образованието.

Обучението е съобразено с Наредба за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител" в сила от учебната 2017/2018 година, приета с ПМС № 289 от 07.11.2016 г., обн. ДВ. бр.89 от 11 ноември 2016 г., изм. и доп. ДВ. бр.105 от 18 декември 2018 г., изм. и доп. ДВ. бр.10 от 5 февруари 2021 г. и Наредба № 15 от 22 юли 2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти в сила от 02.08.2019 г., издадена от министъра на образованието и науката, обн. ДВ. бр.61 от 2.08.2019г., изм. и доп. ДВ. бр.101 от 27.11.2020г. и изградено на базата на:

- **Фундаментална общопедагогическа подготовка**, включваща Фонетика и лексикология на българския език, Морфология и синтаксис на българския език, Математика, Основи на природните науки, Педагогическо общуване, Чужд език и др.
- **Основни знания в областта на психологическите и педагогическите и дисциплини:** Дидактика, Обща и възрастова психология, Теория на възпитанието, Езикознание, Възрастова психология, Сравнително образование, Педагогическо общуване, Педагогическа психология и др. Обучението по информационни и комуникационни технологии и работа в дигитална среда дава възможност на бъдещия начален учител успешно да използва електронни учебни материали и електронни форми на обучение.
- **Специална методическа подготовка**, осъществявана чрез изучаване на частните методики за изграждане на конкретен методически подход у бъдещия начален учител. Методиките са предпоставка за овладяване на специфични способности, похвати, форми и средства за ръководене на учебната, трудовата, класната и извънкласната дейност на учениците в началното училище. Методическата подготовка се осъществява чрез изучаване на дисциплините: Методика на обучението по български език и литература в началното училище, Методика на обучението по английски (немски, френски, руски) език, Методика на обучението по математика в началното училище, Методика на запознаването с околния свят, Методика на обучението по човекът, обществото и природата, Методика на обучението по технологии и предприемачество в началното училище, Методика на музикалното възпитание в началното училище, Методика на изобразителното изкуство в началното училище, Методика на физическото възпитание в началното училище.

Специализиращата подготовка на бъдещите начални учители включва и три вида практики в началното училище: Хоспитиране (наблюдения, съпроводени с коментар), Текуща педагогическа практика и Стажантска практика. Така се постига равнопоставеност между теоретичната и практическата подготовка на студентите.

Избираемите учебни дисциплини са свързани с доразвиване на компетентностите, необходими за упражняване на учителската професия и са обособени в две групи:

- **първа група** - педагогически, психологически, образователно управленски и частно-дидактически;

- **втора група** - интердисциплинарни и приложно-експериментални дисциплини и дисциплини, обучението по които осигурява надграждане на компетентности, свързани със спецификата на професионалната квалификация.

Студентите задължително избират и изучават по две учебни дисциплини от всяка група.

Към първата група спадат следните дисциплини :

1. Взаимодействие със семейството;
2. Педагогическо взаимодействие в мултикултурна среда;
3. Гражданско образование;
4. Дигитална компетентност и дигитална креативност;
5. Разработване на уроци за обучение в електронна среда;
6. Приобщаващо образование за деца и ученици със специални образователни потребности;
7. Комуникативни умения в образователна среда;
8. Управление на взаимоотношенията в образователна среда;
9. Лидерство в образованието;
10. Управление на образователни институции;
11. Здравно и екологично образование.

Предвидено е задължително изучаване на факултативни дисциплини.

Интеграцията от фундаментални, специализиращи и допълнителни дисциплини позволява да се осъществи задълбочена и качествена подготовка на учители в областта на началното образование.

Компетентностите за придобиване на професионална квалификация "начален учител" включват:

1. Преподаване

Компетентностите са свързани с професионално-педагогическата подготовка на началния учител в областта на дидактиката, методиката на обучението по преподаваните в началния етап на основното образование учебни предмети, прилагането на ИКТ в обучението и включват необходимите за началния учител знания, умения и отношения за организиране на процеса на обучение, осъществяване на преподаването и подпомагане на ученето, и постигането на успешни резултати в овладяването на учебното съдържание.

2. Взаимоотношения с учениците

Компетентностите са свързани с професионално-педагогическата и професионално-психологическата подготовка на началния учител по учебни дисциплини, в които се овладяват знания, развиват се умения и отношения, насочени към ефективно взаимодействие с учениците в началния етап на основното образование. В основата на компетентността е подготовката за ефективно общуване с учениците както в процеса на преподаване на учебното съдържание, така и в ситуации, свързани с личностното им развитие и междуличностните взаимоотношения в ученическата общност,

3. Взаимоотношения с другите педагогически специалисти

Компетентностите са свързани с професионално-педагогическата подготовка на началния учител по учебни дисциплини, насочени към постигане

на ефективност във взаимоотношенията му с учители и други педагогически специалисти за постигане както целите на обучението, така и цели, свързани с личностното развитие на учениците. Това предполага подготовка в областта на планирането, организирането и осъществяването на съвместни дейности с други учители и педагогически специалисти, в т.ч. екипно взаимодействие, както и обсъждане и вземане на решения при възникнали проблемни ситуации в класната стая или в други пространства на територията на училището или извън него.

4. Лидерство

Компетентностите са свързани с професионално-педагогическата подготовка на началния учител по учебни дисциплини, в които се усвояват знания, развиват се умения и отношения за ролята на учителя като лидер в класната стая в активно сътрудничество с учениците, който планира и се стреми към реализация на развиващи цели и високи очаквания по отношение на техните учебни постижения. Началният учител трябва да е подготвен така, че да мотивира учениците да участват активно в образователни дейности, насочени към личностно развитие, да стимулира иновативност и креативност в рамките на педагогическото взаимодействие в класната стая и извън нея, ефективно да подготвя учениците за многобройните предизвикателства, пред които предстои да се изправят в живота си.

5. Работа с родителите и семейната общност

Компетентностите са свързани с професионално-педагогическата подготовка на началния учител в областта на учебни дисциплини, насочени към усвояване на знания, развитие на умения и отношения за ефективно взаимодействие с родителите и други представители на семейната общност.

6. Възпитателна работа

Компетентностите са свързани с професионално-педагогическата подготовка на началния учител в областта на теорията и методиката на възпитанието. Те са насочени към усвояването на знания, развитието на умения и отношения за подпомагане на процеса на личностно развитие на учениците в началния етап на основното образование като индивидуалности и членове на обществото.

7. Работа в мултикултурна и приобщаваща училищна среда

Компетентностите са свързани с професионално-педагогическата подготовка на началния учител в областта на приобщаващото, интеркултурното и гражданското образование.

Бакалавърската степен се придобива след четири годишен курс (8 семестъра, 240 кредита), съгласно учебния план.

Бакалавърът по „Начална училищна педагогика и чужд език“ може да заема следните длъжности:

- начален учител;
- начален учител по чужд език (английски, немски, френски)
- учител в група за целодневна организация на учебния ден I-IV клас;

- ръководител и преподавател в центрове за работа с деца, в детски школи и групи за извънкласна дейност;
- длъжност в детските отдели и институции за масова и художествена комуникация;
- консултант-експерт в институции, работещи с деца от начална училищна възраст;
- конкурсно-административни длъжности в държавни и частни образователни институции за работа с деца от начална училищна възраст;
- ръководители на екипи или членове на екипи в неправителствени организации, фондации и др. .

Дипломирането се осъществява в два варианта:

Първи вариант:

- Държавен (практико-приложен) изпит
- Държавен писмен изпит по чужд език;
- Държавен писмен изпит по Педагогика и Психология и Методики на обучението в началното училище

Втори вариант:

- Държавен (практико-приложен) изпит
- Държавен писмен изпит по чужд език;
- Дипломна работа по тема от Педагогика, Психология и Методики.

Завършилите ОКС „бакалавър“ могат да: продължат образованието си в ОКС „магистър“; да получат второ висше образование; да участват в различни форми на продължаващо обучение през целия живот.